

nit af Skolelovsforlaget. I øvrigt skal jeg følge den ærede Ordførers Eksempel og ikke ved denne Lejlighed komme ind paa de større Principsspørgsmaal, der optog saa meget af Tiden ved Sagens første Behandling, men nærmest indskrænke mig til at omtale de Vædringsforslag, der ere stillede af Mindretallet. Det første Vædringsforslag under Nr. 7 gaar ud paa, at sidste Stykke af § 1 skal udgaa. Her staar Mindretallet desværre mod to Stormagter. Den ærede Ordfører gjorde allerede opmærksom paa, at der var en Forstaaelse mellem den højtærede Minister paa den ene Side og Flertallet paa den anden om, at det skulde være en Betingelse for, at den ny Affattelse af § 1 kan gennemføres, at sidste Stykke af Lovforslagets § 1 maatte opretholdes. Det angaar Spørgsmaalet om Udskrivning ved 13 Aars Alderen. Den Bestemmelse, som den højtærede Minister og Flertallet nu vil have praktiseret ud af Verden, lyder saaledes: „Ethvert Barn kan, naar det har fyldt sit 13de Aar, fuldstændig udskrives af Skolen og faa det nødvendige Vidnesbyrd derom meddelt, saafremt dets Forældre eller Bærge forlange det og Baret af Skolebestyrelsen anses for at have opnaaet det Maal af Kundskaber og Færdigheder, til hvilket Skolen bør føre Børnene.“ Mindretallet ser ikke, at der er nogen Grund til at fravige denne Bestemmelse, der nu har været gældende Lov i henved et halvt Hundrede Aar. Den ærede Ordfører udtalte, at Flertallet ikke vilde være med til at udvide Undervisningspligten nedad, men derimod har det troet det forsvareligt at gaa til at udvide Undervisningspligten opad. Hvad vil det nu sige at udvide Undervisningspligten? Det vil paa godt Dansk sige, at udvide Statens Myndighed, Statens Krav og Formynderstab overfor Forældrene i dette Forhold. Det ser Mindretallet ingen Grund til, og det er værd at lægge Mærke til, at da den nugældende Lovbestemmelse blev vedtaget i 1855, altsaa kort Tid efter, at vi her i Landet havde faaet en fri Forfatning, gaar Folkepartiets Arbejde i Rigsdagen ud paa at skabe større og større Selvstændighed og større og større Myndighed med Hensyn til Forholdet mellem Forældre og Børn. I Slutningen af dette Aarhundrede gaar man nu en anden Vej, da vil man udvide Statens Myndighed paa Forældrenes Bekostning, og det ser jeg ingen Anledning til. Den nugældende Bestemmelse er ret moderat; der bliver intet Barn udskrevet af Skolen i 13 Aars Alderen, medmindre Forældre eller Bærger begære det, og denne Begæring bliver kun

taget til Følge, naar Skolebestyrelsen skønner, at Baret ved 13 Aars Alderen har naaet den Grad af Modenhed og Færdighed, som Skolen i det hele bør føre Børnene til. Det er altsaa en Slags Opmuntring for Forældrene til sluttig at sende Børnene i Skole. Naar Børnene vide, at de skulle gaa til 14 Aars Alderen enten de ere sluttige eller ikke sluttige, er der ikke den Spore, som tit kan ligge i, at de vide, at Undervisningstvangen er indskrænket, naar de i den Tid, de skulle være i Skole, ere sluttige og opmærksomme. Men dernæst kan jeg ikke se rettere, end at dette Spørgsmaal har en særlig Interesse for den fattige Del af Befolkningen. Det kan ikke nægtes, at Undervisningspligten hviler haardest paa den fattige, den mindre velstaaende Del af Befolkningen. Nu mener rigtignok den ærede Ordfører, at Flertallet har taget skønsmot Hensyn til den fattigere Del af Befolkningen derved, at man har affattet den ny Bestemmelse til Lovforslagets § 1 saaledes, at naar Baret fylder det 14de Aar, kan det udskrives i det Sommerhalvaar, i hvilket det fylder 14 Aar. Man har gjort det af Hensyn til Smaakaarsfolk, fordi om Sommeren kunne Smaakaarsfolk lettere faa deres Børn ud at tjene; men jeg ser dette Spørgsmaal fra en anden Side. Det er netop om Vinteren, det stiller sig vanskeligere for Smaafolk, idet de skulle have deres Børn hjemme om Vinteren. Børnene skulle jo ogsaa have Føden, naar de ere hjemme, og dertil kommer endvidere den Omstændighed, at om Vinteren er det ofte vanskeligt — og det vel baade i By og paa Land — for Smaafolk at faa regelmæssigt Arbejde. Den Smaamand, der har svært ved at faa Arbejde om Vinteren og en ordentlig Dagløn om Vinteren, skal for denne mindre Dagløn sørge for sin Familie, og det mener jeg, kan være trykkende for ham. Jeg finder det der for naturligt, at man opretholder den Bestemmelse, som Fremstridspartiet i Begyndelsen af Halvtredserne fik indført i vor Lovgivning, og jeg ser ikke nogen som helst Grund til at fravige den. Jeg synes, det er ret aparte, at man privilegerer ved Lovgivningen den tilfældige Omstændighed at være født om Sommeren. Fattige Folk maa i Fremtiden aftale med Staten, at han kommer om Sommeren med de smaa, fordi det vil være en fremtidig Begunstigelse. Det forekommer mig at være højt komisk, at man ved en Lovbestemmelse vil gøre et saadant Skel mellem at være født om Sommeren eller om Vinteren. Jeg anbefaler derfor, at man følger Mindretallet i dette Punkt og indstemmer Bestemmelsen i Forslagets § 1,